

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokepisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 159.

V Ljubljani, v soboto 16. julija 1898.

Letnik XXVI.

Pesek v oči.

Ne! To je odgovor nemških voditeljev in zapnikov na pojasnila ministrskega predsednika glede jezikovnega vprašanja. Štiri dni so levičarski velmožje sedeli v posvetih in konečno rekli »ne«, ker »da« iz strahu pred tulečimi volkovi niso smeli reči.

Leto dnaj so nemške levičarske stranke med gromom in treskom zahtevale, da vlada prekliče jezikovni naredbi, ako sploh hoče z nemškimi zapniki govoriti resno besedo o vredbi jezikovnega vprašanja v Avstriji. Vse posredovalne poskuse so brezozirno odbijali in odgovarjali s skrajno opozicijo. Nahujskali so ljudstvo, razbili posvetovanja v zbornici, državo spravili v nevarno krizo. In sedaj so pozabili na vse ter se v senci jezikovnih naredeb posvetovali z vlado, kateri so bili napovedali boj z nožem! Čemu ta komedija? Ako se gre v istini za čast in obstanek nemškega naroda, kar vedno naglašajo, potem bi morali dosledno odbijati vsako posvetovanje. Ker pa so se zbrali na Dunaju v posvete, katere utegne vlada z njimi še nadaljevati, dokazali so, da se v tem boju ne gre za obstanek nemškega naroda, temveč le za hegemonijo liberalnega nemštva, katero skrivajo pod krinko jezikovnih naredeb. To početje je naravnost brezvestno in frivolno, ta taktika prozorna zvijača. Vse je le pesek v oči nemškim radikalcem, da se vzdržé na površju in rešijo, kar se da še rešiti. Toda Wolf in Schönerer dobro poznata plašljivost liberalnih zajcev ter pridno hodita na lov po nemških gozdih in gajih.

Včeraj so tudi ustavoverni veleposestniki s Češkega z grofom Thunom končali posvetovanja, ki so trajala od 10. do 1/3. ure. Navzoči so bili

grof Osvald Thun, knez Karol Auersperg, knez Rohan, baron Aehrenthal in dr. Damm. Svoj »ne« so olepšali in ogradili z naslednjo izjavo: »Delegati ustavovernega veleposestva s Češkega so skrbno pretresujoč politični položaj spoznali, da mora vlada kakor hitro mogoče razveljaviti jezikovni naredbi, ako hoče urediti parlamentarne in državne razmere.

Na podlagi korenitega razmišljanja so uvideli, da se je ministerski predsednik resno potrudil za meritorno razpravo o jezikovnih predlogih, vendar pa (aha!) so ugovarjali predloženim načelom s tehtnimi razlogi ter naglašali, da se morajo premeniti tudi glavne točke, ker v tej obliki ne morejo biti podlaga jezikovnemu zakonu. Delegati so tudi prepričani, da mora vlada z ozirom na nevarni notranji položaj države nadaljevati posvetovanja ter dognati spravo. Ta sklep so delegati včeraj naznanili ministerskemu predsedniku.

Torej povsod »ne«! Ali je bilo treba toliko kadila od leve in desne, toliko političnega hinavstva? Plemeniti vodje so vedeli prvi dan, kaj bodo odgovorili. To je smešno, a tudi neodkritosrčno. Dolžnost vlade je sedaj, da govori resno in odločno besedo. V Avstriji vendar še nismo tako daleč, da bi odločevala Wolf in Schönerer o usodi starodavne države!

Tržaški magistrat in Slovenci.

(Dopis.)

Kakor smo že nedavno poročali, so predložili zastopniki našega naroda na tržaškem ozemlju municipiju nekaj načrt o napravah, ki bi bile zelo potrebne v okolici. Ob čitanju tega načrta v mestnem svetu rogala se je krivonosa jata in go-

drnjale gosi na kapitolu — pardon! — na galeriji. No, Slovencem se ni dovolilo skoro nič — pač, toliko se je »dovolilo«, da se bode na ves glas bobnalo po tržaških trobilih, kako »dobro srce« ima magistrat za okoličane, za katere bi bil pripravljen pa storiti vse, pravimo vse, ko bi hoteli priznati, da žive na italijanski zemlji in da bi »za božjo voljo« hoteli govoriti italijanski in ne »barbarski« slovenski jezik. No »dovolilo« se je za okoličane sledeče: 22.000 gld. za napravo javnih vodnjakov v okolici; 15.000 gld. za zidanje župnišča v Škednji in na Opčinah; 5000 gld. za popraviljanje potov okoli sv. Mar. Magd. Spodnje; za razširjenje pokopališča na Katinari 5000 gld. in 7000 gld. za zidanje šole v Gropadi, za katero točko pa je odločil županov glas.

Dovolilo se je, kakor rečeno, okoličanom ono, kar po mnenju renegata in talmi-socijalista Raskoviča ni v take svrhe, ki imajo značaj politično-nacionalnih agitacij. Take točke so slovenske šole pri sv. M. Magdalení, v Rocolu in v Barkovljah, kajti v teh krajih živi velika večina slovenskega prebivalstva, katero poitalijančiti ima namen italijanska klika. Namen, da se slovenska narodnost, ki je tu doma in starejša, nego sto Raskovičevih rodov, na omenjenih krajih ohrani in se ne da potlačiti pod strgano plahto laške politike — tak namen je Raskoviču in tovarišem »politično-nacionalna agitacija.« Zidanje italijanske šole na stari Barijeri, kjer je tudi velik del slovenskega prebivalstva, in nekatere druge take stvari, ki bodo služile italijanizaciji v Trstu — to pa ni politično-nacionalna agitacija! Zares, kdaj bode že konec tem razmeram ob Adriji?!

Najmenitniše pa pride zdaj, namreč istina,

LISTEK.

Non olet.

Svetonij pripoveduje, da je nekoč Tit karal Vespazijana, svojega očeta, ker je naložil davek recimo — na gnojnico. Vespazijan vzela je prvi denar, ki je baš došel iz tega davka državnej blagajni. Držal je svojemu sinu ta denar pod nos, ter vprašal Tita, ali denar smrdi, na kar je Tit odgovoril moral, da ne smrdi, non olet. Na to podučil je Vespazijan sina očetovsko, da denar sploh nima duha, in naj prihaja od koderkoli. — Non olet! V starem veku bil je ta nazor tako nenavaden, da nam zgodovinarji obširno poročajo o njem in njega pojavih. Dandanašnji se prav nič več ne čudimo, ako srečamo kje ta nazor. In srečamo ga povsodi. Bohotno raste, kakor srabot na deblu človeštva, in kakor srabot uduši najlepše veje in mladike tega debela, katero se nam kaže potem v vsej goloti. V bližini vsacega velicega podjetja požene ta zajedalka z veliko močjo in zadušila je že marsikaterega velicega moža.

Ni še temu dolgo, kar se je vlegel v grob veliki Lesseps, kateri ni vedel, da je zadnja leta njegovega življenja prepletala ta zajedalka, ki je potem nad njegovim grobom še poganjala raz-

košno. Panamsko podjetje, od Lessepsa res genialno zasnovano, prišlo je v roke ljudem, katerih geslo je bilo »non olet«, in dandanes pomenja »Panama« jedno najbolj žalostnih poglavij kulturne zgodovine Francozov.

Non olet! Kakor velika bolezen razjeda ta nazor starajoče se človeštvo, bacil pa, kateri prenaša in širi to bolezen iz žile v žilo, iz uda v ud, so — židje. Zadostuje v dokaz tej trditvi, ako se zopet spomnimo panamske afere, kjer sta glavno vlogo igrala žida Reinach in Herz. Ako bi ta dva ne bila prišla v dotiko s to zadevo, kdo ve, bi se li ne svetilo danes ime Lesseps med prvimi zvezdami človeškega rodu.

Reinach ni mogel več uteči, ko je prišel polum; storil je to, kar storijo vsi brezvestni dobroživci v enakem položaju, končal se je, da je utekel postavi. Herz je v židovski svoji premetenosti slutil še dosti zgodaj katastrofo in utekel je na Angleško, v Bornemouth, kjer je umrl 6. t. m.

Kakor je kmalu razdejan in razjeden del trupla, kjer se vgnezdil bacil, tako je moralno kmalu propala družba, kjer je svoj šator postavil nomad Herz. Trgovci, politiki, učenjaki, vsi so moralno zboleli, neozdravljivo zboleli. Ko je Andrieux z Röntgenovimi žarki svojih razkritij začel prosvitati ta bolni del socijalnega telesa Francoske, pokazala se je svetu neznanska gnjiloba. Marsi-

komu pa se je posrečilo, rešiti se pred temi žarki in lepo v senci životariti s svojo boleznijo, katere noče pokazati svetu nihče. Takim možem odvalil se je pač kamen od srca, ko jim je poročal časnik o smrti židovi. Kako jim je šla v slast kava, ko so pri zajutreku brali, da je vendar že umrl mož, čegar smrt so pričakovali, željno pričakovali že nekaj let, kako jim je dišala smodka! Sedaj jim ne bode nihče dokazati mogel, da so bolni, končali bodo svoj zemeljski tek kakor drugi normalni ljudje, in morda jim postavijo na grob spominek, kjer se bode bralo o njihovem neomadeževanem življenju. Toda kaj, ko bi Herz bil zapustil zapiske... Take sitnosti se že kako odstranijo, poglavitno je, da so usta, ki bi bila lahko govorila, zaprta na veke. Bolezen pa ostane, seveda nevidna, neopažena.

Nihče od obolelih pa ne misli na to, kako bi se očistil in ozdravil, nihče ne išče zdravila tam, kjer ga jedino more najti, v veri in njenih naukih. Čudno je, da se ta bolezen vsakemu, kogar napade, nekako priljubi. Skriva jo sicer skrbno, da je ne vidi nihče, sram ga je, ako kdo izve, da ga je napadla ta bolezen, toda skrivaj bolan biti želi vsakdo kar najdalje; ako ne pride razkritje od zunaj, bolezen ta ne izda sama nikogar, saj »non olet«.

da so vse te v mestnem svetu dovoljene in nedovoljene stvari samo — na papirju!

Resnica je, da mestna občina dobode posojila 6 milijonov in ne 16, kakor bi bili radi prvotno. Od teh šest milijonov bodo v prvi vrsti porabili 2 milijona za razširjenje plinarne in za napravo električne razsvetljave — katera bode mimogrede rečeno — otvorena dne 20. septembra letos, torej ob obletnici zasedenja Rima po Garibaldiju! — 1 milijon za novo bolnišnico in 1 milijon za zidanje norišnice. Druga dva milijona porabijo za druga javna dela, med katerimi pa niso dela v korist okoličanom.

Da je temu tako, priča izjava nekaterih protivnih magistratovcev nasproti našim zastopnikom, da si naj t i n e d e l a j o n i k a k i h i l u z i j g l e d e j a v n i h d e l v k o r i s t S l o v e n c e m ; v s e t o , k a r s e t u n a š t e v a , j e l e g o v o r j e n j e i n n i č d r u z e g a .

Tako so stvari. Toraj samo za to, da je progresovska jata imela zopet malo prilike, grdo žaliti naš narod na javnem kraju in si hladiti žolč s psovkami na naš narod in cerkev, zato so govorili o dovoljenih svotah za krvavo potrebne naprave v tržaški okolici. S tisoči so se obmetavali magistratovci, a nam se posmehovali, ko smo zahtevali za-se primeren del šestmilijonskega posojila! In vender bo morala plačevati okolica na obrestih od tega posojila iz svojega borega žepa!

Tako zlobno zasmehuje italijanska gospoda na magistratu najzvestejše podanike avstrijske!

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. julija.

Post. Lecher v Bilskem. Po svojem skoro celodnevem govoru v poslanski zbornici dobroznani in vsled tega mej avstrijskimi Germani toliko slavljani brnski zastopnik dr. Lecher se je podal minulo nedeljo v šleško mesto Bilsk, kjer je svojim vernim poslušalcem razpravljaj o političnem položaju in posebe še o razmerju mej Avstrijo in Ogersko. Povedal je v svojem govoru vse, karkoli je kje slišal ali bral o tem predmetu, dobro vedoč, da bo zadovoljil svoje poslušalstvo, ako le krepko udriha po Slovanih in povzdiguje v deveto nebo nemško kulturo. In res se mož ni zmotil. S svojim dolgim govorom je poslušalce tako očaral, da so kar noreli za svojim junakom ter mu po sklepu političnega dela, kakor piše ondotno prusaško glasilce, priredili »neprisiljen« večer s sodelovanjem pristno-nemških društev. Posebno mnogoštevilno je bilo zastopano tevtonsko ženstvo, ki je kar oboževalo »den Mann des Tages.« Ko pa je proti najstari uri zvečer nakrat pobegnil slavljenelec iz njihove srede, bilo je prvi trenutek vse poparjeno, potem pa je vse, kar leze in gré, hitelo na kolodvor, da še enkrat zazre obličje svojega ljubljenca. »Narodno navdušenje pa,« pristavlja omenjeni list, »ki je je vzbudil dr. Lecher s svojo prisotnostjo v Bilskem, bode še dolgo pretresalo ude mestnega prebivalstva, gotovo v trajno korist in vspodbudo nemškega naroda.« Kajpada! Nemški narod obrni le vso svojo pozornost proti temu urtevtonskemu gnezdu!

Praga ne sme biti češka, tako so sklenili voditelji prusaške klike v Avstriji povodom svojih razgovorov z grofom Thunom. Iz načrta, ki ga jim je predložil ministerski predsednik in ki ga želi uveljaviti v svrhu rešitve jezikovnega vprašanja zakonitim putem, so namreč ti prvaki staknili, da hoče grof Thun prideliti Prago samočeškim okrajem. V resnici seveda ni tako, marveč vlada je določila, da tvori Praga z okolico popolno samostojen okraj, torej ne samočeški ali samonemški, pa tudi ne tak mešan okraj, kakor nekaj drugih v ostalih delih češke zemlje. Nemški kričači so si torej ubili to misel v glavo in z njo krošnjarijo mej nemškim svetom. »Huje se ne more napasti Nemcev«, piše graška »Tagespost«. »Češko glavno mesto šteje veliko (!) tisoč nemških prebivalcev, katerim pripada z ozirom na premoženje, inteligenco in družinske razmere prvo mesto. Da se namerava tako mesto ponižati na stališče češke vasi (!), je naravnost absurdno. Ako se uveljavi tak zakon, je boj napovedan na celi črti in vlada naj nikar ne govori o nespravljalivosti Nemcev.«

Autonomni ogerski carinski tarif. Predvčeranjim se je pričelo v Budimpešti posve-

tovanje enquete o načrtu, ki ga je sestavil in predložil trgovinski minister Daniel. Posvetovanje je določeno na osem dni, toda v raznih krogih se dvomi, da bi se to uresničilo, ker večina povabljenih delegatov meni, da tega dela ne bo mogoče izvršiti v tako kratkem času. Sploh pa pri vsem delu ni nikake resnosti še, ker merodajni faktorji še vedno mislijo, da se bodo avstrijski krogi ustrašili tega mažarskega koraka in jih prosili, naj se nikar ne prenaaglijo. Temu seveda ni tako, posebno pri treznih avstrijskih zastopnikih ne, ker vedo, da bo Avstrija v slučaju carinske samostojnosti imela večje koristi, kakor pa škodo. Omeniti je tudi, da se Hrvatje ne marajo odzvati povabilu in da so zagrebška, oseška in senjska trgovinska in obrtna zbornica naravnost odklonile povabilo na udeležbo, ker so že l. 1896 označile svoje stališče in zahtevajo samostojno hrvatsko konferenco.

General Kuropatkin, novi ruski vojni minister, je že od decembra lanskega leta vodil posle v ruskem vojnem ministerstvu in si stekel v tem času obilo zaslug za razvoj ruske vojne sile. Že bivši vojni minister Wanowski označil ga je kot moža, čegar talent bo mnogo koristil organizaciji ruskega vojaštva v oddaljenih pokrajinah. In res je že v dobi osem mesečnega provizornega vodstva izvedel razna važna dela v tem oziru. Pomnožil je sibirskes in transkaspiske čete ter razdelil te okraje v posebne vojaške oddelke. Posebno pa mu je Rusija hvaležna za otvoritev vojaške železnice v Taškend, ki je prav dobro služila povodom nemirov v Ferghani.

Španska kraljica v Pragi? Včeraj prejeli smo senzačno poročilo, da se v Pragi na Hradčinu pripravljajo prostori za bivanje španske kraljice - vladarice Marije Kristine. Ta je baje izrazila željo, da bi rada tudi trajno bivala v Pragi. Nalog, naj se popravijo in pripravijo dvorni prostori na Hradčinu, je izšel neki z Dunaja. Tej vesti ne moremo pripisovati nikake važnosti in treba v tem oziru čakati nadaljnih pojasnil. Vsekako bi bilo malo čudno, čemu bi se kraljica sedaj umaknila iz Španije, ko se vendar že bliža čas premirja in tudi ni pričakovati posebnih nevarnosti, akoravno bi prišel v Evropo ameriški admiral Watson. Nekaj družega pa je, ako vsled sklepanja miru izbruhne vstaja na domači zemlji in preti strmoglaviti prestol in vlado. Tedaj bi imelo zgorajšnje poročilo nekaj več pomena. Tako daleč pa menda še ne pride tako kmalu.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 15. julija.

Po otvoritvi današnje izredne seje naznani župan najpreje, da je dne 7. t. m. umrl na Dunaju bivši glavni ravnatelj južne železnice, H. Pfeifer, katerega je obč. svet ljubljanski leta 1895 imenoval častnim članom za zasluge povodom potresa. Pri pogrebu je mestno občino zastopal g. Pukl, vdovi pa je izrekel župan v ime mestne občine pismeno sožalje. — Ob enem se spominja župan smrti živinozdravnika in klavničnega nadzornika Jul. Deva in povabi mestne odbornike, da se udeležijo pogreba. — Izpraznjeno mesto se razpiše do 15. avgusta. — Dalmatinski namestnik David se zahvaljuje za darilo 300 gl.; poštno ravnateljstvo naznanja, da poštna urada Ljubljana 3 in 4 kmalu dobita dvojezične pečate. — Finančno ravnateljstvo naznanja, da finančna uprava ne more vsprejeti ponudbe mestne občine za odkup ljubljanskega gradu v znesku 7500 gl.

Nato poroča magistr. svetnik Vončina, da se baraka v Lattermanovem drevoredu, kjer so nastanjene vojaške pisarne, v kratkem podere ter treba skrbeti za nove prostore. V ta namen predlaga, naj se določi 13 sob z 2 oknomi v I. nadstropju poslopja meščanske imovine proti letni najemščini 1448 gld. Ta svota je po preliminaru za 100 gld. nižja. Za porabo vode mestna občina ne more pričakovati nobene odškodnine. Predlog se vsprejme, kakor tudi nasvet odb. Žužeka, naj se kopelj ne napravlja, ako se večja poraba bode ne bo posebej plačevala.

O napeljavi elektrike v to poslopje poroča odbornik Pavlin in predlaga, naj se napelje z Glavnega trga za proračunani znesek 1120 gld. — Obvelja.

Poročilo o potrebnih popravah pri mestnih šolah se odstavi z dnevnega reda, ker je potrebnih še nekaj ogledov.

O oddaji vseh del pri gradnji »Mestnega doma«, za katera je bila konkurenčna obravnava 14. t. m., poroča v ime stavbinskega odseka odb. Žužek. Stroški so bili proračunjeni na 117092 gl. Došli sta generalni ponudbi od tvrdke Faleschini & Šukler ter od kranjske stavbinske družbe in več podrobnih ponudb. Kranjska stavbinska družba zahteva za izvršitev vseh del 108.823 gld., Faleschini pa le okroglo 95.800 gld., mej tem ko so skoro vsi ostali ponudniki primeroma mnogo dražji, le glede kamnoseških in vodovodnih del ter nabave železnine so se uležile nekoliko ugodnejše ponudbe nego je Faleschinijeva. Dela so se torej oddala in sicer tvrdki Faleschini & Šukler zidarska za 48.867 gld. 33 kr., tesarska za 10.575 gld. 91 kr., krovška za 1664 gld. 67 kr., kleparska za 3577 gld. 67 kr., mizarska, ključarska, steklarska in pleskarska za 9649 gld. 04 kr. pečarska za 1988 gl., slikarska za 711 gl. 90 kr. in razna manjša dela za 791 gld. 40 kr., ponudniku F. Tomanu kamnoseška dela za 4140 gld. 29 kr., S. Nolliju vodovodna dela za 3234 gld. 95 kr., nabava železnine pa E. Hammerschmidt za 8257 gld. 83 kr. Skupno se je torej oddalo delo za 94.715 gld. 69 kr. ali za 22.376 gld. ceneje proti proračunu.

Nadalje se je vsprejel predlog odbor. Pavlina, naj se izvoli nadzorovalni odsek 3 članov iz srede stavbinskega odseka. Izvoljeni so na predlog podžupana odb. Žužek, Pavlin in Komovec. Na predlog odb. Šubica naroči se glavnemu podjetniku, da poveri vsa dela, katerih ne izvršuje sam, domačim tvrdkam, odžloni pa se predlog, naj naroči podjetnik pečarska dela pri tvrdki Vidic & Co. Barake za perice, ki so sedaj na cesarja Jožefa trgu, se premeste na Ledino.

Prošnji Frana Mostarja v Kurji Vasi št. 16 za parcelacijo sveta nasproti kolodvoru dolenske železnice, o kateri poroča odb. dr. Požar, se ne ugodi, ker so premajhne parcele in temu sploh ugovarja vodstvo drž. železnice. Jednako se odkloni prošnja za parcelacijo zemljišča posestnika Žitnika in Črneti ob Cesti v mestni log, ker leži dotična njiva za dvema hišama in bi bil svet vsled zazidanja preveč zaprt. Poročevalec odb. dr. Stare.

Parcelaciji zemljišča Martina Kralja ob Orlovi cesti in Frana Požlepa ob Dunajski cesti za pokopališčem se pritrdi, vender mora prvi predložiti načrt za določitev nivela. Poroč. odb. Žužek in Velkavrh.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. julija.

(Osebnost.) G. deželni predsednik baron Hein se je danes odpeljal na grad Mokrice, koder ga bode v avdijenci vsprejel nadvojvoda Leopold Salvator.

(Družba sv. Mohorja.) Kakor smo izvedeli, šteje slavna naša družba sv. Mohorja letos 77.131 udov, to je 5621 več, kakor lani. Ta novica bode gotovo izredno razveselila vse Slovence in jih napotila do srčne hvaležnosti Bogu, ki tako blagoslavlja družbo, pa tudi do hvale požrtvovalnim poverjenikom, kateri imajo pač največ zaslug za lepi napredek družbe! Da bi tako ostalo tudi v bodoče!

(»Glasbena Matica«) je imela sinoči svoj občni zbor, katerega je vodil podpredsednik g. finančni svetnik Svetek, ki je poročal o delovanju društva v minolem letu. Efektna loterija je društvu donesla 3000 gld., vlada je podporo zvišala na 600 gld., posebna deputacija se je poklonila presvetlemu knezoškofu, v Celju se snuje podružnica »Glas. Matice«. Podrobneje je poročal tajnik g. I. Bele. Društvo šteje danes 878 članov, podpore so znesle 2600 gld. Vsi dohodki so znašali 18.598 gld. 67 kr. v gotovini, 3608 gld. 59 kr. in 100 frankov v vrednostnih papirjih; troški pa so znesli 18.571 gld. 52 kr., tako da je v gotovini preostalo 27 gld. 15 kr. V odbor so bili izvoljeni: Predsednikom g. svetnik Vencajz, odborniki gg. Bele, Dečman, dr. Foerster, Hafner, Hrast, Orožen, Petrovič, Pribil, Razinger, Rohrmann, Sbrizaj, Svetek in Trdina.

(Mestni vodovod.) Glasom določil za dobivanje vode iz vodovoda mesta ljubljanskega morajo si po hišah in zemljiščih — od glavne pipe ali vodomera dalje — gospodarji sami oskrbeti in vzdrževati vodovodne naprave; vrhu tega so dolžni

vodovode po svojih hišah vzdrževati v popolnoma dobrem stanu in dati nemudoma odpraviti ob svojih troških vsak nedostatek, naj si bode le-ta v kvar njim samim ali pa mestni občini. Vendar nekateri hišni gospodarji to dolžnost prav površno ali pa celó prav nič ne izpolnjujejo, zaradi česar je mestni magistrat prisiljen, da bode od prihodnjega tedna počenski po svojih organih dal pregledavati in preskušati notranjo uravnavo zasebnih vodovodov. Hišni gospodarji opozarjajo se na to s prošnjo, da dotične mestne organe pri reviziji podpirati blagovolijo.

(Premilostni gospod knez in škof) se je odpeljal danes popoldne z brzovlakom v Gorico na obisk k prevzvišenemu nadškofu dr. Jakobu Missiji.

(Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji) Za upravitelja v Gojzdu je imenovan č. g. Anton Kocijančič, kapelan v Vodicah; na njegovo mesto pa pride gospod Josip Plantarič, kapelan v Čemšeniku.

(Za Prešernov spomenik.) Poslovodja lesne trgovine Tauzherjeve na Bežigradu, gospod Gregor Trdina, daroval je za Prešernov spomenik znaten znesek 150 gld. Bilježimo ta čin plemenitega domoljubja z iskreno željo, naj bi v vrstah naših narodnjakov našel mnogo posnemovalcev.

(Jeranova dijaška miza.) Za mesec julij je bilo plačati v ljudski kuhinji dijakom za hrano 68 gld. 15 kr., za hrano pri zasebnikih, za stanovanje in druge potrebe 40 gold. 50 kr., skupaj 108 gold. 65 kr., dohodkov je bilo ta čas 87 gold. 60 kr. — Izmed 142 podpiranih dijakov jih je dobilo 20 odliko, sto prvi red in 22 ponavljalni izpit in drugi red, gotovo primeroma zelo ugoden uspeh, iz katerega sprevidijo dobrotniki dijaške mize, da je bil dobro obrnjen denar, katerega so tudi letos s toliko požrtovalnostjo darovali v blag namen, podpirati najrevnejše dijake. Bog vsedobri naj je vsakemu bogat plačnik za vse; mili Jezus, nebeški mladino ljub pa naj tudi v prihodnje vzbuja plemenita srca in odpira radodarne roke, da se delo bogo- in mladino ljubno zamore nadaljevati tudi prihodnje leto. Za skromne razmere, v katerih živimo, je gotovo tri tisoč goldinarjev, katere smo tudi letos mogli porabiti za podpirane dijake, velika, nepričakovana svota. Sicer je blagajna prazna, in nekaj stotakov za letos še nepokritih, vendar nismo mogli zavrniti onih podpiranih dijakov, katerih je okoli 120, ki so dobro dovršili šolsko leto, ko so prosili podpore tudi za prihodnje leto. Vse svoje zaupanje stavimo v dobrega Boga, v podporo blagih mladino ljubov, o katerih upamo, da ne bodo omagali v svoji požrtovalnosti. Lepo se torej priporočamo, da se že v počitnicah spominjajo dijaške mize, da bomo vsaj z nekoliko manjšim strahom pričeli novo šolsko leto. — Usmiljenje do ubogih ne bo pred Bogom nikdar pozabljeno.

V Ljubljani, 16. julija 1898.

A. Kalan,

oskrbnik Jeranove dijaške mize.

(God sv. Vincencija Pavljanskega) se bo slovesno praznoval v torek, 19. julija v cerkvi Jezusovega Srca. Tričetrt na 5. uro bo prva sveta maša; ob pol 6. slovesna sv. maša z blagoslovom, in potem bo še več sv. maš. — Zvečer ob tričetrt na 7 sv. rožni venec in ob 7. bodo presvetli gospod knez in škof pridigovali; po pridigi bodo litanijske z blagoslovom. V osmini bo vsak dan ob pol 6. uri sv. maša z blagoslovom in zvečer ob 6. litanijske, po katerih se bo dala vernikom poljubiti svetinja sv. Vincencija. — Vsi, ki v torek ali v osmini kjerkoli vredno prejmejo sv. zakramente in v cerkvi Jezusovega Srca opravijo molitev v namen sv. očeta, dobe popolne odpustke.

(Umrli) je v Št. Vidu pri Zatičini gosp. Fr. Kutnar, umirovljeni svetnik dež. sodišča. Pogreb bode jutri zjutraj ob 8. uri. — Včeraj je v Kalksburgu pri Dunaju nenadno hitro umrl sloveči jezuit P. Ferdinand Stentrup. Bil je kot gojenec kol. Germanika v Rimu sošolec prevzvišene nadškofa dr. Missia. Kot redovnik je bil več časa profesor modroslovja v Požunu, pozneje več let c. kr. profesor dogmatike na vseučilišču v Inostu, kjer je izdal več traktatov iz dogmatike. Zadnja leta je kot sloveč govornik govoril na raznih shodih. Pred dvema letoma je v Ljubljani vodil duhovniške vaje. Priporočamo ga v spomin!

(Potrjen zakon.) Presvetli cesar je potrdil sklep dež. zbora štajerskega z dne 25. febr. t. l.,

s katerim se deželni odbor pooblašča, da sme za posojila Raiffeisenovim posojilnicam porabiti 50.000 gld. kredita.

(Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro) bode dne 25. t. m.

(Mestna višja dekliška šola) je sklenila včeraj dne 15. t. z zahvalno službo božjo svoje drugo šolsko leto. Vspehi so bili v obeh letnikih i v npravnostnem i v znanstvenem oziru jako povoljni, kajti dobilo je izmed 33 gojenk prvega letnika 8, izmed 18 gojenk drugega letnika pa 7 izpričevalo prvega reda z odliko. Knjižnica in razne zbirke učil in risarskih predlog so se v preteklem šolskem letu zopet znatno pomnožile. V prihodnjem šolskem letu se otvori še tretji letnik. P. n. roditelji, ki mislijo poslati svoje hčerke v višjo dekliško šolo, se opozarjajo s tem, da se oglašé pravočasno, ker se bode oziralo na zakasnele le tedaj, če bode še prostora. Vsakovrstna pojasnila daje med počitnicami ravnatelj dr. Požar le pismeno, od 14. septembra nadalje pa ustno v šolski pisarni, Gospodske ulice št. 8.

(Letno poročilo uršulinskih dekliških šol v Ljubljani) objavlja poleg govorov gospoda nadzornika Fr. Levca in gospoda J. Dimnika pri slavnostni seji okrajne učiteljske konferencije v proslavo petdesetletnice Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. zanimiv in poučen spis »Vrta gospodinja«. Č. g. ravnateljica M. L. prav poljudno opisuje svojstva vrle gospodinje, namreč redoljubnost, delavnost, varčnost, snaznost, potrpežljivost, pohlevnost in krotkost, napredovalnost in pobožnost. Skrbno sestavljen spis, ki je prvi del »nauka o gospodinjstvu«, je posebno primeren za letno poročilo, ker je iz šole ali zavoda odhajajočim deklicam koristen spomin in tudi njih materam poučno berilo. — Iz šolskih poročil koncem šolskega leta 1897/98 povzamemo, da so imele č. gg. uršulinke otroški vrtec, vnanjo petrazredno ljudsko šolo, slovensko meščansko šolo, notranjo petrazredno ljudsko šolo, notranjo meščansko šolo in zasebno učiteljsko. Vnanja petrazredna ljudska šola je imela 539 učenk. V slovensko meščansko šolo, ki je prva in jedina slovenska meščanska šola, je hodilo 96 učenk; izmed teh jih je bilo 24 odličnih, 62 jih je dobilo prvi red, 10 pa je bilo nesposobnih za višji razred. Poleg šolskih predmetov so se učenke učile tudi francoščine, umetnih ročnih del, kleklanja čipek in igranja na klavirju, oziroma citrah. Koliko so napredovale v glasbi, so pokazale učenke 12. julija pri konecletni skušnji, h kateri so nenadoma prišli tudi presvetli knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Ta obisk gotovo ostane učenkam v trajnem spominu in jih bo spodbujal k pridnosti in vztrajnosti. — Gojenke penzije in nekatere vnanje učenke hodijo v notranjo ljudsko in meščansko šolo. Notranja ljudska šola je imela 203 učenke, meščanska pa 115 učenk. V meščanski šoli je 20 učenk dobilo prvi red z odliko, 88 prvi red in samo 7 jih je nesposobnih ali neizprašanih. Vseh učenk uršulinskih šol je 1045, torej blizu polovice deklic, ki so v Ljubljani dolžne obiskovati šolo. Stariši v Ljubljani in na deželi imajo posebno zaupanje do uršulinske šole, ker leto za letom odgaja toliko v vseh potrebnih vednostih poučenih, pobožnih in čednostnih deklic.

(Odlikovanje.) Bralno vingradarsko in sadjarsko društvo v Krepljah je bilo odlikovano s častno svetinjo od deželno nižjeavstrijskega sadjarskega društva na Dunaju na jubilejski razstavi sadja. To odlikovanje je došlo Krepljanom za uzorne vrste črešenj, ki so jih razstavili na Dunaju. Svetinjo jim je izročila c. kr. kmetijska družba v Gorici. Čestitamo vrlim kmetovalcem! Tacih odlikovanj bi si lahko pridobila marsikatera slovenska zadruga, ako bi hoteli biti marljivejši. To nam bodi v spodbuj!

(»Narodni dom« v Trstu.) Zadnja slavnost v Sežani je jasno dokazala, da je v Trstu treba za vse Slovanstvo v Primorju zavetja, narodnega zbirališča v sredi šumečih valov italijanskega gibanja. Že mnogo let goje Slovani v Trstu to gorečo željo, a ni se izpolnila, ker ne dostaje gmotnih sredstev in požrtovalnosti v vseh slojevih. In vendar bi šlo, ko bi vsi, vsak po svojih močeh, storili svojo dolžnost. Tako je bilo pri sežanski slavnosti mnogo ljudij, katerim je krona že del imetja.

In vendar so jo položili na oltar domovine s sladko zavestjo, da so darovali zrno za domače ognjišče. Seveda je bil to le skromen začetek, in treba bode še razmerno mnogo žrtev, da se uresniči vroča želja. Da pa se to zgodi, treba je idejalnega navdušenja za plemenito stvar, za narodno trdnjavo proti tujemu navalu in nasilstvu. Tu se ne smemo vprašati: Kaj poreče naš nasprotnik! Ne, dejanski dokazi naj pričajo, narod sam naj govori in za narod naj se zgradi. Brez naroda, brez zavednega ljudstva nimamo bodočnosti. Temelj je položen in narod bode delo nadaljeval, da se dvigne ob sinji Adriji slovanska trdnjava, katero bodo branila hrabra slovanska srca.

(Dekliška šola sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu) priredi v nedeljo, dne 17. t. m. novo otroško veselico, na kateri se bode predstavljala igra »Sv. Elizabeta«. — Ta igra je jako primeren za otroške ženske igre in tržaške šentjakobske učenke ga prav krasno igrajo. Omenjena dekliška šola v splošnem prav vrlo napreduje. — Le vzgojite nam obilo narodnega ženstva!

(Tisoči pri tržaškem magistratu.) Da se naši čitatelji nekoliko poučijo o razmerah, ki vladajo v Trstu, o načinu boja, katerega bijejo naši bratje na periferiji ob Jadranskem morju proti trinoški krivici naših verskih, političnih in narodnih nasprotnikov, jim opišemo zadnjo sejo tržaškega mestnega sveta, ki se je vršila v petek, dne 8. t. m. Ta seja je bila jedna najznamenitejših podzvoncem »Mihca in Jakca« na glavnem trgu tržaškem. Na dnevnem redu te seje so bila javna dela, katera ima izvršiti tržaška občina v bodočih šestih letih. Ta točka je napravila precej krika in razburila možgane v glavah visokomogočnih očetov v tržaškem obč. svetu. Dasi v teh glavah ni vse v redu, so se vendar vedli ti mogotci tako, kakor da bi vse stroške plačevali iz svojih žepov. Kakor je bilo pričakovati, obračala se je zopet vsa ost teh »bogov« proti slovenski narodnosti in slovanskim duhovnikom, saj so imeli zopet prvo besedo krivonosci in renegatje! Od denarja, katerega naj bi občina vzela na račun davkoplačevalcev, naj bi slovensko ljudstvo ne dobilo prav ničesar v svoj blagor, najmanj pa slovenska duhovščina. Pri točki »poprava župnišč v Škednju in na Opčinah«, za katera dela se je prvotno določila svota 30.000 gld., je utaknil žid Venezian svoj nos vmes in zarenčal, da je ta svota previsoka; renegat Raskovič pa je vzkliknil nesramne besede, katerih nočemo objaviti, in nasvetoval, da se ta svota skrči na polovico, čemur je z veseljem pritrdil ves Izrael. — Opomba svetovalca Iv. Goriupa, da mora župnik na Opčinah bivati v tako vlažnem stanovanju, da si je nakopal revmatizem, ni nič pomagala, marveč so črtali polovico svote v označeni namen. Pri ti priliki ne moremo zamolčati opazke na izjave Raskovičeve, da so njegove besede, s katerimi se je hinavski lisjak hotel za vse bodoče in m o ž n e s l u č a j e prikupiti »trpečemu ljudstvu«, uprav neumestne in govorjene le vsled strankarskega sovraštva. Za »delavsko ljudstvo« je Raskovič tako malo vnet, kakor vsak žid in človek, ki se poteguje za krivico v tem ali onem oziru. Ako pa se njemu smili »trpeče ljudstvo«, je to le ono trpeče ljudstvo, ki prihaja na avstrijska tla iz lačne Italije in ki dela zgago med poštenjšim ljudstvom tržaškim, nikdar pa se mu ne smili trpeče ljudstvo — s l o v e n s k e narodnosti, katero bi najraje videl pobešeno na jarbolah proste luke v Trstu! Takoj naslednja točka pa je še bolj pokazala usmiljenje do reveža tega kričarja: Za sprehajališče ob državne železnice kolo-dvoru je dovolil mestni svet svoto 215.000 gld.! Torej v svrhu, da se javno košati tržaški Izrael in kaže svoje razkožje, se je smelo dovoliti svoto 215.000 gld., za popravo bivališča duhovnikom, ki skrbje za duševni blagor slovenskega ljudstva, pa niti ne krvavo potrebnih 30.000 gld. Zakaj pa se je dovolila za pokritje potoka v Rojanu brez pomisleka svota 50.000 gld.? Zato, ker se ondi pridno poitalijančuje cerkev in kjer upa iredenta pridobiti skoro v svoj tabor ves danes še dobro slovenski Rojan.

(Spomenik baronu Čehovinu.) Iz Branice se nam poroča: Dne 10. t. m. smo imeli pri nas jako lepo slavnost. Z največjo sijajnostjo, ki je mogoča na deželi, smo blagoslovili temeljni kamen za spomenik našemu slavnemu rojaku, c. kr. top-

ničarskemu stotniku, baronu Čehovinu. G. poveljnika veteranskega kora, Ant. Jacobija, ki se je k slavnosti pripeljal s svojo gospo soprogo in g. Simčičem ter si je stekel pri tem podjetju mnogo zaslug, smo sprejeli z veliko slovesnostjo in streljanjem topičev. Domači pevci pod vodstvom g. A. Brataševca so zapeli ces. pesem, prišlece so domačini obsipali s cveticami. G. kurat M. V. pozdravi g. Jacobija s pristrčnimi besedami, zahvaljujoč se mu za njegov obilni trud. Mala deklica Ivanka Čehovin, praukunja našega junaka, mu poda krasen šopek s primernim nagovorom. Pevci zapoje še »Pozdrav«. G. poveljnik se za lepi vsprejem toplo zahvali. Popoldne se je vršilo slovesno blagoslovljenje temeljnega kamena; poleg domačinov je bilo navzočega mnogo ljudstva tudi iz sosednih krajev. V kamen smo položili nekaj bakrenih novcev, jedno krono, nekatere vojaške liste in jedno številko Vašega cenjenega lista, poleg tega pa še spominsko pismo, v katerem so navedeni razni podatki, ki se tičejo življenja barona Čehovina in spomenika. Po običajnem blagoslovu so zagrmeli topiči. Pred hišo, v kateri se je Čehovin rodil, je bil napravljen oder, koder je domači g. kurat v daljšem govoru pojasnil pomen slavnosti ter ljudstvu opisal življenje slavnega slovenskega junaka in pa žalostne razmere naše države, kateri so ostali zvesti slovanski narodi ter jo branili proti domačim in unanjim sovražnikom. Govornik konča svoj navdušeni in domoljubni govor s trikratnim slava-klicem presvetlemu cesarju, katerega petdesetletnico vladanja hočemo proslaviti z odkritjem spomenika, ki se bode vršilo 14. avgusta. Pevci so zapeli še nekaj domoljubnih pesem. Po hišah je bilo več zastav, posebno pa na rojstni hiši našega slavljenca. Slavnost ostane vsem udeležencem v trajnem spominu.

(Pod krinko.) Kakor vsako leto, zložili so tudi letos abiturijenti laškega mestnega gimnazija v Trstu za »Lego« svoto 223 gld. 26 kr. Kdo pa je dal abiturijentom denar, to je lahko umeti. — Vse se godi pod krinko, pod katero tiči grdo izdajstvo!

(Za delavsko ravnopravnost.) Znani tržaški Raskovič je v zadnji seji tržaškega mestnega sveta grmel proti delavcem v pristanišču, ki prihajajo s Kranjskega in Štajerskega, jemati »domačim Tržačanom« kruh izpred ust. Za tem gromenjem tiči pa nekaj popolno zanimivega, kar treba pojasniti. Raskovič je v prvi vrsti renegat in hud, a ob enem smešen sovražnik naše narodnosti. Z vsemi svojimi slabimi močmi si prizadeva, da bi ostalo njegovo ime na površju, da bi ostal imenovan v zgodovini tržaške javnosti. Zato se trudi, da bi ustregel vladajoči kliki, ki ga vzdržuje. Ker je pogorel na letošnjem obnem zboru socialnih demokratov, kateri so mu preveč mešani in premalo upogljivi, želi si v Trst drugih elementov, ki bi za kosček Raskovičeve polente storili vse, kar bi bilo v njegovo čast in slavo. Namera je toraj očitna. Raskovič je zahteval od župana, naj poskrbi za to, da se ne bodo odriivali domačini v tržaški luki po tujcih. Ti domačini so Raskoviču laški pritepenci, za katere želi »Progresso« zidati prenočišče. Ti laški usiljenci naj zapodé iz pristanišča poštene avstrijske delavce. Raskovič ni kar nič skrival, da so ga prišli ti ljudje prosit, naj se ozira nanje in jim preskrbi kruha, Slovence pa naj izrine. Seveda Raskovič misli, uprava javnih skladišč v Trstu pa obrača! Minola leta so pokazala, kaj so italijanaški delavci in tržaški mestni postopači. Tatvine in lopovščine so bile na dnevnem redu in vse razne druge ostudnosti v pristanišču. Policija je vodila stalni register za hudodelce iz pristanišča, ki je bilo vsled teh svojih »delavcev« prišlo pred svetom že v slabo ime. Naposled si je uprava stvar premislila in jela iskati pridne in poštene ljudi iz notranje domovine na mesto lenuhov, postopačev in tatov iz blažene Italije in tržaških kotov. To pa zdaj Raskoviču ni po volji in kot mednarodni zaščitnik delavstva zahteva, da se raznim laškim pritepencem preskrbi kruh in streha v Trstu, avstrijske domačine pa naj odnese krokar. Jako vrla je v programu tega človeka točka, da se briga toliko za srečo domačega delavstva! Ko pa je pred par leti sklenila kranjska obrtna družba, za katere hrbotom tiči več tržaških židov, z vlado pogodbo, da dobi oproščenje davščine za svoje podjetje za dobo 25 let le pod pogojem, da vzame v delo le avstrijske podanike, tedaj je podjetnik

začetnih del pritegnil samih lakotnikov iz bližnje Italije, domačine pa odrinil. Tedaj se ni oglasil proti temu Raskovič in ni tožil, da se odriivajo domačini. Odkar so se pojavili nemiri v Italiji zaradi pomanjkanja kruha, počelo se je nenavadno gibanje med iredentistiškimi krogi v Trstu v prilog stradalcem iz Italije. Vse se giblje, da bi priskrbeli živeža in kruha tem stradalcem, in v svoji silni ljubezni do vsega, kar je italijansko, ne vidijo ti krogi nič avstrijskega. Ako tak fanatizem more roditi kaj zdravega za našo državo, potem bi bilo čudež.

(Obesil) se je v noči od 12. do 13. t. m. v zaporu v Il. Bistrici sejmarski tat iz Škofje Loke, Luka Vilfan.

(Shod krščanskih socialistov v Dolini) v Istri se je minolo nedeljo obnesel vrlodobro. Nad 3000 udeležencev je prišlo od vseh strani. Govoril je nad jedno uro čast. gospod dekan Kompare o socialnih in narodnih vprašanjih. Tudi nekaj družih govornikov iz Trsta je govorilo o važnosti našega narodnega socializma, ki naj temelji v prvi vrsti na tleh verskega prepričanja.

(Sejmi po Slovenskem od 18. do 23. julija.) Na Kranjskem: 18. v Zdenski vasi, v Vinici; 19. v Metliki; 20. v Koprivniku; 22. v Hrnjahu; 23. v Banji Loki. — Na slovenskem Štajerskem: 18. v Muti, pri sv. Filipu v Selah, pri sv. Barbari; 20. v Arnužu in Vitanju; 22. pri sv. Magdaleni, pri sv. Mohorju, v Vildonu in pri sv. Urbanu pri Slivnici. — Na Koroškem: 18. v Gradišah. — Na Primorskem: 18. v Drenciji; 21. v Palmi.

Tedenski koledar.

Nedelja, 17. julija: 7. pobink. evang.: O lažnjivih prerokih. Mat. 7. Aleš spozn. — Ponedeljek, 18. julija: Kamil Lel. sp. — Torek, 19. julija: Vincencij Pavl. sp. — Sreda, 20. julija: Jeronim Emil. sp. — Četrtek, 21. julija: Prakseda d. — Petek, 22. julija: Marija Magdalena. — Sobota, 23. julija: Apolinarij šk. — Solnce izide dne 20. t. m. ob 4. uri 36 min., zaide pa ob 7. uri 37 min. — Lunin spremi: Mlaj 18. julija ob 8. uri 45 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo 17. jul. v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Misa in honorem s. Francisci de Paula, zl. Karol Santner, graduale Ant. Foerster, offertorium dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: maša zl. Fr. Schöpf, graduale P. Rampis, offertorij J. B. Treschev.

Društva.

(Št. Jakobsko-trnovska moška podružnica sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani je imela 14. t. m. svoj občni zbor. Izvoljeni so bili: Prvomestnikom g. dr. Fran Papež, namestnikom č. g. Mavrilij Šarabon, tajnikom gosp. Jožef Pichler, blagajnikom č. g. Ivan Vrhovnik, namestnika sta gg. Jernej Bahovec in Karol Lahajner, pregledovalca računov gg. Lavoslav Belar in Dragotin Žagar. Kot zastopnika na veliki skupščini bodeta gg. Jernej Kilar in Mavrilij Šarabon.

Gospodarska organizacija.

Naša gospodarska organizacija v društvih »Gospodarska zveza« in »Zveza kranjskih posojilnic« vrlo napreduje.

Za nadaljni napredek in razvoj te organizacije je neobhodno potrebno lastno glasilo. Toda sedaj še sredstva navedenih društev ne dopuščajo, ustanoviti lasten list. Zato ste se podpisani načelstvi z vredništvom in upravnistvom »Slovenca« dogovorili, da je oddelek tega dnevnika pod naslovom »Gospodarska organizacija« kot glasilo »Gospodarske zveze« in »Zveze kranjskih posojilnic« nam na razpolago. V tem oddelku bodete vodstvu obeh strank razglašali oficijelno ali oficijozno svoje ukrepe, svoja naznanila in svoje mnenje. Tudi bode ta oddelek odprt za iz krogov obeh naših društev prihajajoče članke, tikajoče se naše gospodarske organizacije — pod pogojem, da so članki vidirani od vodstva jednega teh društev. Taki članki so toraj — če se reflektuje na objavo v navedenem oddelku — vpošiljati na jedno podpisanih društev, ker ista oskrbujeta redakcijo oddelka.

Vse pridobitne in gospodarske zadrage, ki so člani bodisi »Gospodarske zveze« ali »Zveze kranjskih posojilnic«, se torej pozivljejo, da si dnevnik »Slovenec« naročijo. Za vse te zadrage dogovorjena je z upravnistvom »Slovenca« izredno nizka naročnina, namreč 8 gl. na leto, t. j. polovica navadne naročnine. Ta naročnina je v celem znesku naprej plačati, naravnost pod naslovom »Upravnistvo »Slovenca« v Ljubljani«.

Naročitev lista je za vsako v »Zvezi« stoječo zadrugo neobhodna potreba, ker odslej navadno vodstvu »Zvez« ne bodeta svojih ukrepov več naznanjali po okrožnicah, marveč v svojem označenem glasilu.

Tudi odgovori na pismena vprašanja zadrug — če so tacega značaja, da utegnejo zanimati tudi druge zadrage — se bodejo čestokrat dajali pod naslovom »listnica« v označenem oddelku »Slovenca«.

To razmerje s »Slovencem« bode ponehalo, kakor hitro bodeta »Zvezi« mogli zasnovati si svoje lastno glasilo.

Slavne zadrage se pozivljajo, da uplačajo letno naročnino po 8 gld. najpozneje do 31. julija, ker bi se jim sicer dopošiljanje lista ustavilo.

V Ljubljani dne 15. julija 1898.

Načelstvo »Gospodarske Zveze«. — Načelstvo »Zveze kranjskih posojilnic«.

»Shod slovenskih posojilničarjev«. Načelstvo »centralne posojilnice« v Krškem vabi na neki shod »slovenskih posojilničarjev« v Ljubljani. Od raznih strani se vprašujemo, kako stališče naj zavzema temu shodu nasproti naša organizacija. Naš odgovor je, da naša organizacija s tem shodom nima nikakega stika in da se toraj posojilnicam, stoječim v naši organizaciji, udeležba navedenega shoda odsvetuje.

Trgovski odsek »Gospodarske zveze« se je konstituiral. Ta odsek obstoji iz odbornikov gg. Kavšek (načelnik), Belec (tajnik), Jaklič, Povše, Stanovnik in Uršič. Gospodarske zadrage, ki imajo kaj opraviti s trgovino, se pozivljajo, da se pridno obračajo na ta odsek za nasvete pri kupovanju in prodajanju. Naslov je tudi v tem slučaju: »Gospodarska zveza v Ljubljani«.

Revizija. Glavni nadzornik, ravnatelj »Gospodarske zveze« g. Maks Veršec odide 17. t. m. na revizijo in se vrne 21. ali 22. t. m. Posojilnice naj bodo z računi in z vpisovanjem v knjigah, posebno z razdelnikom v tekočem, da ne bode revizor po nepotrebnem zadržavan.

Tekoče leto se bodo vse posojilnice pregledale in povsem natančno revidirale.

Ako ni ravnatelj »Gospodarske zveze« na reviziji, kar se bode vedno objavljalo, uraduje v pisarni »Ljudske posojilnice« v Ljubljani, Gradišče št. 1, in se more z njim govoriti od 11. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.

Darovi.

Za »Zoro«, glasilo slov. kat. dijaštva: Neimenovan duhoven 50 gld.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. A. Kocijančič, kaplan v Vodica, 2 gld. kot kruhe sv. Antona. — G. Pfajfar Anton, župnik v Leskovici, 3 gld. — B. v zahvalo, 5 gld.

Bog plačaj!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 16. julija. Danes dopoldne je bil ministerski svet, navzoči so bili vsi ministri. Razgovor je bil o jezikovnem vprašanju z ozirom na negativni vspeh pogajanj z levičarji. Kakor se govori, bila bi vlada pripravljena nadaljevati pogajanja, toda strogo držeč se popolne ravnopravnosti.

Lvov, 16. julija. »Czas« se pritožuje, da disciplina v poljskem taboru pojema. Poljski liberalci in demokratje priporočajo, naj bi se Poljaki ločili od desnice ter se pridružili Nemcem. Podpirajo celo soc. demokrate, ki v deželi širijo anarhijo. Sedaj pač ni čas za take poskuse.

Rim, 16. julija. »Italie« piše, da je osnovano poročilo o shodu zastopnikov Nemčije, Avstrije in Italije. Vse tri države so jedine glede vnanjega položaja.

Vojska mej Spanijo in Ameriko.

Vest o kapitulaciji Santiago se toraj vendar uresničuje. Španske čete so že ostavile mesto, in sicer z vojnimi častmi. To je po našem mnenju še najbolj pameten korak, kar se jih je sploh storilo v sedanji dolgotrajni vojski. Ljudje, vojaki in mestno prebivalstvo, posebno ubožneje, ter imetje, vse je ohranjeno vsled kapitulacije, kar bi gotovo ne bilo, ko bi se bili Španci še nadalje obotavljali in ne marali oditi iz mesta. Odšli so pa še dovolj častno, kakor je zahteval poprej vojni minister, tako da tudi o tretjem porazu špansko prebivalstvo ne more biti preveč razburjeno.

Španska posadka in vjetniki podajo se sedaj v Španijo, in sicer na nevtralnih ladijah, ker nimajo na Kubi dovolj lastnih ladij, ameriška vojna oblastva pa zasedejo Santiago ter ostanejo v njem, dokler se ne reši mirovno vprašanje. Za mir je sedaj že vse bolj vneto in vedno bolj prodira misel, da je bolje skleniti mir preje, nego pozneje. Pogoji sedaj ne bodo ravno pretežki za Španijo, ako je resnično zagotovilo Mac Kinleya, da bo zahtevala Amerika neodvisnost Kube in odstop otoka Portorico Amerikancem, nasproti se pa dovoli Špancem, da si ohranijo Santiago. Na Filipinih ne marajo Amerikanci razven jednega pristana prav ničesar iskati, kakor tudi ne bodo zahtevali nobene odškodnine. Manj Španci sedaj skoro ne morejo zgubiti, kakor je tu navedeno, in skoro ni dvomiti, da bi se s temi pogoji Španci ne zadovoljili, posebno še, ako bodo posredovale velevlasti.

Madrid, 16. julija. Uradni list objavlja dekret, s katerim se začasno ustavijo ustavni zakoni osebnega prava za celo Španijo. Vlada bo parlamentu naznanila o uporabi te odredbe.

Madrid, 16. julija. Vojaški list „Esercito“ piše: Ako sedaj sklenemo mir, smo vredni, da nam vsakdo pljune v obraz, ker imamo na nogah še 180.000 mož. V istem smislu piše „Corr. Militare“.

Madrid, 16. julija. Tusem je prišel agent Don Carlosa, vojvoda Solferinski, ter se posvetuje s Karliti.

Madrid, 16. julija. Ministerski predsednik Sagasta je izjavil, da nista niti vlada, niti general Blanco sodelovala pri razpravah o kapitulaciji Santiago. General Torral je imel popolno prosto roko in je sam odgovoren za svoje delo.

London, 16. julija. Reuterjev urad poroča iz Santiago 14. t. m.: Amer. oblastva se najbrže še danes presele v mesto.

London, 16. julija. Iz Santiago se poroča, da je došel ukaz, naj se vse tam nahajajoče večje vojne ladije priklopijo Watsonovemu brodomu.

Newjork, 16. julija. Po poročilih generala Shafterja so vjeli Amerikanci pri Santiagu 12 do 15 tisoč mož. Vojni oddelek bo pozval parobrodne družbe, da povedo, pod kakimi pogoji so voljne prepeljati vjetnike na Španjsko.

Washington, 16. julija. Zatrjuje se, da je Mac Kinley po kapitulaciji Santiago izjavil, da pričakuje v kratkem premirja.

Umrli so:

13. julija. Alojzij Stare, slikarja sin, 1 mesec, Poljanska cesta 72, erysipelas.

14. julija. Julij Deu, živinozdravnik in oskrbnik, 47 let, Mesarska cesta 1, oedema pulmon.

15. julija. Makso Pregel, polirja sin, 1½ meseca, Krahovske ulice 6, želodčni katar.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
15	9 zvečer	738.4	15.0	sl. jvzh.	jasno	
16	7. zjutraj	740.0	11.3	brezv.	jasno	29.4
	2. popol.	738.8	24.2	sr. jvzh.	"	

Srednja večerajšnja temperatura 15.5°, za 4.3° pod normalom.

Tuzemska zavarovalna družba (za ogenj, življenje in nezgode)

išče spretnega

glavnega zastopnika za Kranjsko.

Ponudbe se vsprejemajo v hotelu „Pri slonu“. (487 2-2)

DOM IN SVET

Vsebina 14. zvezka 1898:

Francišek Palacky. (K stoletnici njegovega rojstva spisal E. Lampe.) Pri ulnjaku. IX. Ljudska sodba. — X. Prvič in drugič. (Zložil F. S. Finžgar.) Družina socialistova. (Spisal Ivo Trošt.) [Dalje.] Ustavljenci oklici. (Spisal Velimir.) »Sam«. (Črtica. — Spisala Zofija.) Na potovanju. IV. Cigan. (Zložil Fr. Ks. Meško.) Fra Angelico. (Spisal prof. dr. Anton Medved.) [Dalje.] Zadnje jutro. (Zložil Fr. Ks. Meško.) Andreejevo potovanje proti tečaju. (Spisal prof. dr. Simon Subic.) Socialni pomenki. (Piše dr. Ivan Ev. Krek.) [Dalje.] — Književnost: Hrvaška književnost. Knjige »Matice Hrvatske« za leto 1897. Turgenjev: Lovčeve bilješke. — Na platnicah. Pogovori. — Slike: Francišek Palacky. Lastavičja družinica. (Slikal G. S.) Manila. (Na filipinskem otoku Luzonu.) Venčanje Marije. (Slikal Fra Angelico.) S. Bonaventura. (Slikal Fra Angelico.) Nevarno prijateljstvo. (Slikala Roza Schweninger.)

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajoče

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta pijača vpliva ohladilno in oživačoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.) 1 29

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specialnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Učenca

z dobrimi šolskimi spričevali **vsprejme takoj**

A. Šarabon,

482 3-2 špecerijška trgovina v Ljubljani.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni roji za žito v natančni izvršitvi. **Sušilnice za sadje in zelenjavo.** — **Škropilnice proti peronosperji**, zboljšani sestav Vermolero. — **Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje** različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vodovodne] preše). — **Slamorenice**, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — **Stiskalnice za seno in slamo**, ter vse potrebne, vsakovrstne **poljedelske stroje** prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju,
II, Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo. 66 20-9

V restavraciji Mayr

v Filipovem dvorcu

vsak dan

vkusno prirejeni

raki

izyrtstno dolenjsko vino

in

vrhniško pivo „Kranjski biser“.

K številni udeležbi uljudno vabi

494 2-1

Iv. Mayr.

Odvetnik

dr. J. Abram

je odprl

svojo pisarno

v Trstu, Via Spiridione št. 3.

II. nadstropje.

490 2-1

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Cvetje s polja modroslovskega. Kratak sestav glavnih modroslovskih nauk. Spisal dr. Francišek Lampe. Stane 60 kr., s pošto 65 kr.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celotnega leta. — Spisal o. Brunon Verreyse, duhovnik D. J.; preložili lavantinski bogoslovci. — I. zvezek (od 1. prosinca do 30. rožnika) velja broš 1 gld 50 kr., 40 pošti 10 kr. več. — II. zvezek (od 1. malega srpana do 31. grudnia) ima isto ceno.

500 52-54

Preč duhovščini
vrijudno priporočam

svojo delavnico

za
slikarstvo na
steklu,

zlasti na izdelovanje

cerkvenih oken

z ometno slikarstvo

Ed. Stuhl

v Gradcu.

Annenstrasse 85.

Najboljše spri-

čala in polvale

za izvršena dela

razpošiljam na

zahtevo.

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 22

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in

svetniških soh

iz gipsa, kamna, lesa, nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Blagorodnemu gospodu **Andreju Rovšek-u,**
podobarju in pozlatarju

v Ljubljani.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučilih župnije žalinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dea, svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Zalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52-51

Josip Novak, župnik.

Za Marijine družbe!

Pri predstojništvu dekliške **Marijine družbe v Škofji Loki** se dobiva:

1. Otrok Marijin,

opravilnik in obrednik za (mladeniške in dekliške) Marijine družbe. — Cena lično v platno vezanemu izvodu 45 kr.

2. Najboljša mati,

molitvenik za kongreganiste in vse častivce Marijine; v platnu z rudečo obrezo 45 kr.

3. Po Mariji k Jezusu!

obe zgoraj imenovani knjigi skupaj vezani — v platnu 75 kr., v usnju z zlato obrezo 1 gld. 5 kr. 422 10-5

4. Posvečenje,

100 izvodov 1 gld.

Na korist kongregacijam pri obilnejših naročilih družba-založiteljica navzre primerno število izvodov. Tudi ista družbam rada oskrbuje sprejemnic in svetinje s slovenskim besedilom.

Na drobno se dobivajo te knjižice tudi v prodajalnicah katol. tiskovnega društva (preje Ničman, v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2).

Vkusna Iv. Bonačeva vezava in nizka cena!

Lepa vsebina v čistem jeziku!

Lep tisk in priprava oblika!

V kavarni „Mercur“ na Mestnem trgu v Ljubljani

od 1. julija t. l. nadalje

črna kava . . . 10 kr. čaj 10 kr.
bela kava . . . 10 kr. malinovec . . . 10 kr.
limonada . . . 10 kr.

K obilni vdeležbi uljudno vabi in točno postrežbo zagotavlja

451 3-2 **Mihajlo Marcolini, kavarnar.**

Več vagonov apna

prve vrste

se bode oddalo od 24. t. m. do 5. avgusta.

Cena po dogovoru.

Lastnik:

Julij Lenassi v Logatcu.

483 3-2

Ljudska posojilnica,

registr. zadruga z neomejeno zavezo.

Bilanca za 1897. leto.

Aktiva	gld.	kr.	Pasiva	gld.	kr.
Inventar	682	42	Deleži	2814	—
Posojila	608667	64	Hranilne vloge gld. 692.519-82		
Zaostale obresti	1056	13	Kapit. obresti	708412	25
Naloženi denar pri hranilnicah in bankah	76058	54	Predplačane obresti od posojil	2091	69
Obresti od naloženega denarja	1250	—	Rezervni zaklad leta 1896	200	—
V poštni hranilnici	3789	93	Razpoložni zaklad leta 1896	78	03
Ekspensar	391	24	Čisti dobiček	4937	41
Terjatev pri »Zvezi kranj. pos.« na povračilu pisarn. stroškov	300	—			
Gotovina konec leta 1897	26337	48			
	718533	38		718533	38

V Ljubljani, dné 31. decembra 1897.

Za načelstvo:

Dr. Ivan Šusteršič l. r.

Josip Šiška l. r.

Za nadzorstvo:

Alfonz Levičnik l. r.

493 1-1

Naznanilo.

Opiraje se na priporočilo v „Skozijskem Listu“ št. II. t. l. ponudimo letošnje 663 23

izvrstno vino,

vsem prečast. gg. cerkvenim predstojnikom, pa tudi drugim duhovnikom in kupcem po sledečih cenah:

1. Mašno vino hkti. od gld 31 do 33
2. Navadno namizno vino, tudi zajamčene pristnosti 28 „ 31

Večjim odjemalcem bodisi mašnih ali drugih vin cene po dogovoru.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi in buteljskimi vini.

Najmanjša kvantiteta pod 1, 2, je 56 litrov.

— Cene veljajo loco Postojna do preklica.

Registr. vipavska vinarska zadruga.

Vodno-zdravilne toplice v Kamniku na Kranjskem

masažo, telovadbo. Zdravniški voditelj: **dr. Waackenreiter**. Stanovanja po ceni, sobe od 40 kr. do 1 gld. 30 kr. v zdravilišču in v 4 vilah, ki so v zvezi s toplicami in parkom. Izvrstna restavracija, pensijon 1. raz. 1 gld. 36 kr., 2 raz. 70 kr. na dan. — Prospekte pošilja vodstvo. 243 15-15

prav blizu mesta (železniška postaja), ob znoži kamniških planin, v krasni legi, z lepimi sprehajališči po smrečji, lov, tudi na postrvi, prelepa zdravilnica z verandami, toplice z banjami in dušem, basin za plavanje, pokrito hodišče, igrišče in telovadnica, zdravljenje po **Kneippovem** načinu, po želji tudi drugače: s pitjem, elektriko, 243 15-15

Le **50** kr. za **3** Žrebanja.

Zadnji mesec!

315 2 **Glavni dobiček** 889 1
1krat **100.000** kron in 3krat **25.000** kron
v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke
à **50** kr.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.
Žrebanje: 15. septembra 1898.
Žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča **J. C. Mayer**, menjalnica v Ljubljani.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja
Reseljeva cesta št. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta št. 6.
priporoča svojo največjo zalogo 234 30-17

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo stavbenc kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Dürkopp-ova

Diana - koleša

presega vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so videti pri zastopniku

Janezu Jax-u 205 24-18

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-24

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Franc Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga šivalnih in poljedelskih strojev na Kranjskem

Najnovejše!

priporoča

Najnovejše!

mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali kateri drugi kmetijski stroj, naj se zaupljivo obrne na zgoraj navedeno trdko, katera edina na Kranjskem ima razen **druzih kmetijskih strojev** tudi najboljše **mlatilnice** v zalogi, katere imajo **ležišča s krogli** (Kugellager), enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katere omogoči, da se stroj 40% lažje goni kakor doslej.

Ako se je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možmi goniti, zadostuje sedaj samo dva, oziroma eden mož. Ti stroji so toraj neverjetno lahko goniti, zelo trpežni in, primeroma njih zmožnosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najfinejšega angleškega litega jekla (Gusstahl) in brezpogojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) sčasoma obrabilo, zamore se za majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov.

Ob enem priporočam na izber svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za domačo in obrtniškovo rabo, 10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

447 4-3

Franc Detter.

— Ceniki in pojasnila dobivajo se zastonj in poštne prosto.

Edino pravo

420 15-13

originalno plzensko pivo

je le ono iz **meščanske pivovarne v Plznu**, ustanovljene l. 1842.

Edino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo, z najvišjimi počastnimi znaki.

Telefon št. 90.

Zastopnik: Ivan Gorup v Ljubljani.

Dobiva se povsod.

C 745 36-32

Sarg's Kalodont

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-17

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj zelo obširnejše vpeljano

mlekarstvo v Laverci

priporoča zasebnikom, kavarnarjem, restavratörjem, zavodom, samostanom in drugim še vsakdanje odjeme 150 litrov finega mastnega mleka.

Cene so sledeče:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov je cena litru 10 kr.

in "pri vseh družih večjih" naročilih zaračuni se liter 8 kr.

Vsakemu odjemalcu se dostavi mleko vsaki dan zgodaj zjutraj, in da se morebitno pokvarjenje mleka med prevažanjem prepreči, se isto pošilja le v patentovanih mlečnih posodah, ki so zaprte s patentovanimi ključavnicami, nakupljene iz tovarne za izdelovanje mlekarskih oprav tverdkle Kleiner & Fleischmann v Döblingu pri Dunaju.

Cenjena naročila se prosi ustno ali pismeno poslati na Laverco ali pa k „Belemu volku“ v Ljubljani.

Tudi se sprejemajo naročila v gostilni „Monakovo“ (pri Lozarju) v Ljubljani, Rožne ulice št. 15.

Spoštovanjem

Karol Lenče,
posestnik.

486 6-1

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26-6

na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejši kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Zastonj

387 (4-4)

319 (12-3)

šivalni stroji
nikjer ne dobivajo!

Velika zaloga
bicikljev in
poljedelskih
strojev!

Kdor pa hoče kupiti iz-
vrsten in trpežen šivalni
stroj za 5% ceneje kakor kje
druge, ta naj se zaupno obrne
na prvo in najstarejšo tovarniško
zalogo šivalnih in poljedelskih
strojev na Kranjskem

5%
ceneje kakor kje
drugej.

Franc Detter
Ljubljana, Stari trg
št. 1.

Pozor!

Trdka vsprejema
pod dobrimi pogoji potovalce
in zastopnike za deželo.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani.

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne.

priporoča prečistiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborna
zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi na-
ročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakelji, po-
laganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune
izdeluje brezplačno. 265 15

F.P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 27

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči tvrdka

J. C. Hamann
v Ljubljani.

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike slovenske, nemške, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 263 24-10

Janko Klopčič, urar

Ljubljana

Kranj

Prešernove ul. 4,

poleg frančiškan.
samostana.

preje

J. Spracher.

prilaga svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih,
srebrnih, nikelnastih in jeklenih 491 3-1

ženskih in moških ur.

Velika zaloga stenskih ur, ur z nihalom in bu-
dilk najnovejše in najboljše vrste po najnižjih cenah.

Ob enem prilaga razna, za vsako priliko primerna
darila v zlatu in srebru. — Popravila točno in vestno.

Izredna prilika za skrajno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečast. p. n. občinstvu vljudo naznaniti, da prodajam vso svojo zalogo

juvelov, zlatnine in srebrnine,

mej temi tudi zadnje novosti, od sedaj nadalje za kupno ceno in tudi pod njo.

Velepoštovanjem

J. KAPSCH, juvelir v Ljubljani.

404 10

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah

227 17

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Orožna tovarna Steyer

224 17

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.

Dobra delavnica za poprave.

Vsi pripadajoči predmeti.

,Waffen'-kolesa. ,Opel'-kolesa.

Precizijski izdelki I. vrste.

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetna steklarija

tvrdke

503 44

Avg. Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta 9, poleg ,Figovec'

se priporoča prečast. duhovščini
in cerkvenim predstojništvom v
naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s ka-
tedralnim steklom ali s svinčnem obrob-
ljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno
slikarijo

vse strokovnjaško dobro, zjam-
čeno in trpežno izvršeno v lastni
delavnici, od najpreprostejšega do
najfinejšega dela. — Ob enem
opozarja na lepo svojo zalogo

vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zra-
cala, steklo v ploščah, svetiljke, po-
dobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 28

prilaga lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejše do najfinejše, raznobavne: rujava, zelene
bele, pri naročilih pa tudi druge barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Samozastopnik za vso Kranjsko:

FRAN KAISER

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6

Pozor!

Novi, fini, dobri
svinčniki

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične
naše družbe — mora biti najboljše kakovosti, da se
obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privo-
ljenjem slavnega vodstva nove fine svinčnike v korist

„Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve
svetne firme te stroke: **L. C. Hardtmuth na Dunaju.**
Da se udomačijo ti novi, edino dobri svinčniki
v vsaki narodni hiši, po pisarnah in solah in da se
moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi iz-
delki, izdanimi na ime družbe, zato

zahtevajte, kupujte in
v lastno korist rabite

le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena utis-
njeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima-
blagu priutisne firma **L. C. Hardtmuth** svojo
znamko.

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos;
v dvanajstih ceneje, prekuovalcem rabat. Zalaga
in prodaja

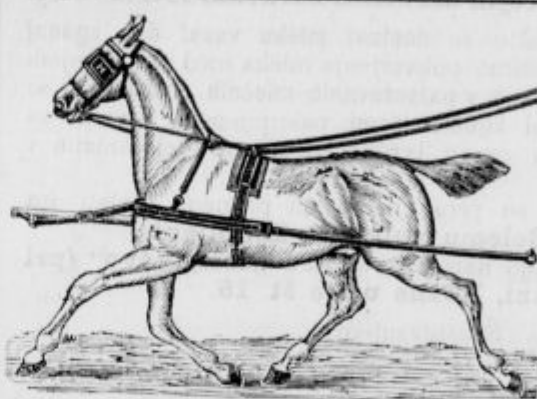
Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebšči-
nami v Ljubljani. Založnik priznane najlepših
slovenskih razglednih dopisnic v korist
„Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobe nje
prvomestnika veleč. gosp. Tomo Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 gld. franko.

Prevzemam naročila za izdelovanje raz-
glednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da
se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer se nimam
zveze, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji
odškodnini. (421) 6-5

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič,

jermerar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

prilaga se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakršno

izdelovanje

jermerarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo
in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-3

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Dunajska borza.

Dne 15. julija.

Skupni državni dolg v notah	103 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 55 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 90 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 85 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 05 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	359 " — "
London vista	119 " 95 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 30 "
C. kr. cekini	5 " 63 "

Dne 15. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 45 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 75 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " 60 "
Posojilo goriskega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Prioritetne obveznice državne železnice	223 " — "
južne železnice 3%	181 " 30 "
južne železnice 5%	127 " 30 "
dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 " — "
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	20 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 25 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gld. st. v.	3425 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	441 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 " 50 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	109 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	163 " 25 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173 " — "
Papirnih rubljev 100	126 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zrupe pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.